

**FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN**

September 2024

**Rigsrevisionens notat om
beretning om**

kontrollen med fødevareemballage

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 15/2023 om kontrollen med fødevareemballage**

10. september 2024

RN 711/24

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeris redegørelse af 12. august 2024

1. Rigsrevisionen gennemgår i dette notat de initiativer, som ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (herefter fødevareministeren) har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Dette sker med henblik på at vurdere, om Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri initiativer adresserer den kritik, der fremgår af Statsrevisorernes bemærkninger og Rigsrevisionens beretning.

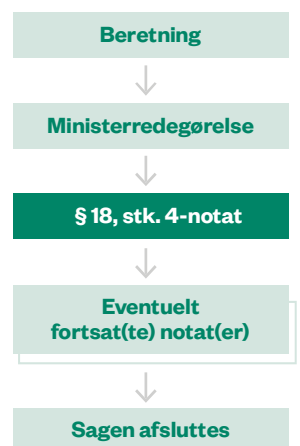
Konklusion

Rigsrevisionen finder, at fødevareministeren har redegjort for, hvordan Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri vil følge op på de væsentligste kritikpunkter i beretningen og Statsrevisorernes bemærkninger.

Fødevareministeren oplyser, at ministeren tager kritikken alvorligt og vil følge op herpå, så der kan være fuld tillid til kontrollen på området. Ministeren forventer, at initiativerne, som beretningen har givet anledning til, vil blive gennemført i perioden 2024-2026.

Rigsrevisionen vil følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- Fødevarestyrelsens arbejde med at undersøge muligheden for at få opdaterede oplysninger om virksomhederne fra CVR
- Fødevarestyrelsens arbejde med at dokumentere udvælgelsen af fødevareemballage og stoffer til laboratorietest
- Fødevarestyrelsens arbejde med at dokumentere justeringer af risikovurderinger af virksomheder
- Fødevarestyrelsens arbejde med at tydeliggøre retningslinjerne for udførelse af kontroller med fødevarevirksomheder med engrossalg, herunder om planlægningen af kontrollen kan it-understøttes
- Fødevarestyrelsens arbejde med at undersøge, om det fremadrettet vil være hensigtsmæssigt altid at kontrollere erklæringer om overholdelse af reglerne for fødevareemballage ved første besøg hos emballagevirksomheder
- Fødevarestyrelsens arbejde med at tydeliggøre retningslinjerne for sanktionering af ulovlig fødevareemballage og resultaterne af styrelsens sanktionspraksis.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

Det Centrale Virksomhedsregister (CVR)

Alle virksomheder i Danmark skal være registreret i CVR. CVR indeholder bl.a. oplysninger om:

- navn og adresse
- CVR-nummer
- navn og adresse på ejer, direktør eller bestyrelse
- virksomhedens størrelse
- virksomhedens branche
- reelt ejerskab
- legalt ejerskab
- dato for oprettelse
- dato for ophør.

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i maj 2024 en beretning om Fødevarestyrelsens kontrol med fødevareemballage.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, fandt de Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris tilrettelæggelse og udførelse af kontrollen med fødevareemballage utilfredsstillende og bemærkede, at den mangelfulde kontrol udsatte borgerne for unødige sundhedsrisici. Statsrevisorerne fandt det foruroligende, at Fødevarestyrelsen havde tilrettelagt kontrollen på et utilstrækkeligt grundlag. Statsrevisorerne fandt det bekymrende, at Fødevarestyrelsen udførte en utilstrækkelig kontrol, hvor styrelsen ikke kontrollerede virksomhederne hyppigt nok, ikke sanktionerede ulovlig fødevareemballage og kun i få sager havde fulgt op på, om virksomhederne efterfølgende stoppede salget af den ulovlige fødevareemballage.

Det fremgik også af beretningen, at Fødevarestyrelsen ikke kunne dokumentere eventuelle justeringer af, hvordan styrelsen risikovurderer og udtager virksomheder til kontrol.

4. Hele sagen kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

5. Bilag 1 viser Folketingets behandling af beretningen.

II. Gennemgang af ministerens redegørelse

Tilrettelæggelse af kontrollen

Opdaterede oplysninger om virksomhederne fra CVR

6. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at det register, som Fødevarestyrelsen anvender til at udtage virksomheder til kontrol, ikke altid indeholder korrekte og tilstrækkelige oplysninger om virksomhederne. Hvis en virksomhed får et nyt CVR-nummer, men reelt er den samme virksomhed med samme adresse og ejerkreds, fremgår resultaterne af tidligere kontroller ikke af kontrolregistret. Dermed kan styrelsen ikke målrette sin kontrol mod virksomheder, der har overtrådt reglerne gentagne gange. En stikprøve viste, at 9 % af fødevarevirksomhederne, der havde fået en sur smiley, kan have undgået opfølgende kontroller og/eller fået mildere sanktioner på grund af ukorrekte og utilstrækkelige oplysninger i Fødevarestyrelsens kontrolregister.

7. Fødevareministeren oplyser, at det fremgår af den nye fødevare- og veterinæraftale, at Fødevarestyrelsen skal se på, hvordan man kan minimere risikoen for, at ejerskifte bruges til at komme ud af en dårlig kontrolhistorik. I den forbindelse har ministeren bedt styrelsen om at undersøge muligheden for automatisk at få opdaterede oplysninger om virksomhederne fra CVR på en omkostningseffektiv måde.

Fødevare- og veterinæraftale 2024-2027

Efter beretningen blev afgivet i maj 2024 indgik regeringen (Socialdemokratiet, Venstre, Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Alternativet den 7. juni 2024 en ny veterinæraftale. Aftalen omfatter bl.a. ønsker om ændringer i Fødevarestyrelsens kontrol.

Fødevareministeren oplyser videre, at ministeren har bedt Fødevarestyrelsen om at undersøge, hvordan andre myndigheder forholder sig til sanktionering over for virksomheder, der skifter CVR-nummer for at undgå sanktioner. Ministeren har også bedt styrelsen om at indlede en dialog med Erhvervsstyrelsen om problemets omfang og mulige løsninger. Fødevarestyrelsen har oplyst, at tidshorisonten afhænger af den nærmere afdækning af problemets omfang og de mulige løsninger, herunder om der eventuelt skal lægges op til lovændringer. Fødevarestyrelsen forventer primo 2025 at have tilvejebragt et konsolideret overblik over handlemuligheder og vil herefter påbegynde dialogen med Erhvervsstyrelsen.

8. Rigsrevisionen vil følge Fødevarestyrelsens arbejde med at undersøge muligheden for få opdaterede oplysninger om virksomhederne fra CVR.

Dokumentation for udvælgelse af fødevareemballage og stoffer til laboratorietest

9. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Fødevarestyrelsen havde utilstrækkelig dokumentation for de risikovurderinger, som lå til grund for udvælgelsen af fødevareemballage og stoffer til kontrol.

10. Fødevareministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen i samarbejde med DTU Fødevareinstituttet fremadrettet vil beskrive de risikobaserede kriterier, der ligger bag udvælgelsen, og dokumentere vurderingen. Initiativet forventes gennemført primo 2025.

11. Rigsrevisionen vil følge Fødevarestyrelsens arbejde hermed.

Dokumentation for justeringer af risikovurderinger af virksomheder

12. Det fremgik af beretningen, at Fødevarestyrelsen ikke kunne dokumentere eventuelle justeringer af, hvordan styrelsen risikovurderer og udtager virksomheder til kontrol.

13. Fødevareministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen fremadrettet vil øge dokumentationen. Initiativet forventes gennemført primo 2025.

14. Rigsrevisionen vil følge Fødevarestyrelsens arbejde hermed.

Udførelse af kontrollen

Kontrol med virksomheder med engrossalg

15. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at 50 % af fødevarevirksomhederne med engrossalg, svarende til 1.920 virksomheder, ikke var kontrolleret med passende hyppighed i overensstemmelse med EU's kontrolforordning. Endvidere havde 46 % af de fødevarevirksomheder med engrossalg, der eksisterede i alle 6 undersøgelsesår, ikke på noget tidspunkt fået gennemført kontrol i perioden, selv om der ifølge Fødevarestyrelsens egne regler skulle gennemføres kontrol mindst hvert 3. år.

16. Fødevareministeren oplyser, at ministeren har bedt Fødevarestyrelsen om at sikre, at styrelsen fremadrettet efterlever sine egne retningslinjer, så alle lovgivningsråd kontrolleres med passende hyppighed. Fødevarestyrelsen vil tydeliggøre retningslinjerne i 2024.

17. Fødevareministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen også vil undersøge, om planlægningen af kontrollen kan blive it-understøttet. Fødevarestyrelsen forventer at have afdækket en mulig løsning og en tidsplan herfor i løbet af 1. halvår 2026.

18. Rigsrevisionen vil følge Fødevarestyrelsens arbejde med at tydeliggøre retningslinjerne, herunder om planlægningen af kontrollen kan it-understøttes.

Virksomhedernes dokumentation for overholdelse af regler

19. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at Fødevarestyrelsen i 12 ud af 57 gennemgåede cases ikke havde kontrolleret emballagevirksomhedernes dokumentation for overholdelse af reglerne, selv om det er et krav i EU's kontrolforordning.

20. Det fremgik også af beretningen, at emballagevirksomheder skal have dokumentation for, at reglerne om fødevareemballage er overholdt. Virksomhederne skal ved en kontrol fremvise dokumentation for, at reglerne overholdes, i form af en erklæring. Det fremgår af artikel 24 i EU's forordning om fødevareemballage, at Fødevarestyrelsen skal føre kontrol med dette.

21. Fødevareministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen har oplyst, at der i de fleste eksempler, hvor erklæringen ikke er blevet kontrolleret, har været tale om kontrolbesøg, hvor formålet var at undersøge, om virksomheden skal registreres som en emballagevirksomhed. Hvis det viser sig, at virksomheden skal registreres som emballagevirksomhed, bliver dokumentationen kontrolleret på det efterfølgende kontrolbesøg.

Fødevareministeren oplyser, at ministeren har bedt Fødevarestyrelsen om i løbet af 2024 at undersøge, om det fremadrettet vil være hensigtsmæssigt altid at kontrollere disse erklæringer ved første besøg hos emballagevirksomheder.

22. Rigsrevisionen vil følge Fødevarestyrelsens arbejde med at undersøge dette.

Sanktionering ved overskridelser af grænseværdier

23. Statsrevisorerne hæftede sig ved, at grænseværdierne for kemiske stoffer i fødevareemballage var overskredet i 70 ud af 322 af Fødevarestyrelsens kontrolsager. I 11 af disse sager havde styrelsen selv konstateret, at emballagen var ulovlig. I ingen af de 70 sager havde styrelsen sanktioneret forholdene. 60 ud af de 70 overskridelser var relateret til PFAS-indholdet.

24. Statsrevisorerne hæftede sig også ved, at grænseværdien for PFAS i 2015 var 0,7 mikrogram, bl.a. fastsat ud fra en sundhedsmæssig vurdering. I undersøgelsesperioden kunne Rigsrevisionen konstatere, at Fødevarestyrelsen havde haft forskellige grænseværdier for PFAS. Den grænseværdi, som styrelsen anvender nu, på 20 mikrogram, er ikke fastsat på baggrund af en sundhedsmæssig vurdering.

25. Fødevareministeren oplyser, at Fødevarestyrelsen i forbindelse med Rigsrevisionens undersøgelse har bestilt en ny vurdering hos DTU Fødevareinstituttet for at undersøge, om der med den nyeste viden kan fastsættes en sundhedsbaseret grænseværdi for PFAS i papir og pap. DTU konkluderer, at det ikke er muligt at fastsætte en grænseværdi alene ud fra en sundhedsbaseret risikovurdering på grund af usikkerheder om toksiciteten af over 10.000 forskellige typer af PFAS. Fødevarestyrelsen oplyser, at styrelsen med udgangspunkt i DTU Fødevareinstituttets anbefaling har fastholdt styrelsens nuværende praksis.

26. Fødevareministeren oplyser videre, at der er tilfælde, hvor Fødevarestyrelsen enten ikke har sanktioneret eller ikke har fulgt op på analyseresultaterne ved efterfølgende kontroller. Ministeren har bedt Fødevarestyrelsen om at skærpe opmærksomheden på, at der fremover følges op på, at virksomheden er stoppet med at markedsføre ulovlig emballage, når der udføres opfølgende kontrol. Styrelsen vil tydeliggøre retningslinjerne i løbet af 2024.

27. Rigsrevisionen vil følge Fødevarestyrelsens arbejde med at tydeliggøre retningslinjerne for sanktionering af ulovlig fødevareemballage og resultaterne af styrelsens sanktionspraksis.

Toksicitet

Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (EFSA) definerer toksicitet som et stofs potentiale for at skade en levende organisme.

Birgitte Hansen

Bilag 1. Folketingets behandling af beretningen

Beretning (nr.), dato for Stats- revisorernes mødebehandling og minister- redegørelse(r)	Behandlet i udvalg	Teknisk gennem- gang ved Stats- revisorerne og Rigsrevisionen	Udvalgs- spørgsmål (nr.)	Indkaldt til samråd	Statsrevisorerne har holdt møde med ministeren	§ 20-spørgsmål
Kontrollen med fødevareemballage (nr. 15/2023) 13-05-2024 Minister- redegørelse: Ministeren for føde- varer, landbrug og fiskeri: 12-08-2024	Finansudvalget: 23-05-2024 Miljø-og Fødevare- udvalget: 22-05-2024					